

2.11.2023

Ny måling: Klimaet er igen det vigtigste emne for danskerne til næste sommers Europa-Parlamentsvalg

9. juni er der valg til Europa-Parlamentet (EP), hvor danskerne skal vælge 15 af EP's 720 medlemmer. Tænketanken EUROPA har igennem Kantar Public fået foretaget en meningsmåling forud for valget.

Skrevet af

Rasmus Egmont Foss

📞 +4561106288

✉️ rasmus@thinkeuropa.dk

Iben Tybjærg Schacke-Barfoed

📞 +45 71 99 29 06

✉️ iben@thinkeuropa.dk

┌ Hovedkonklusioner

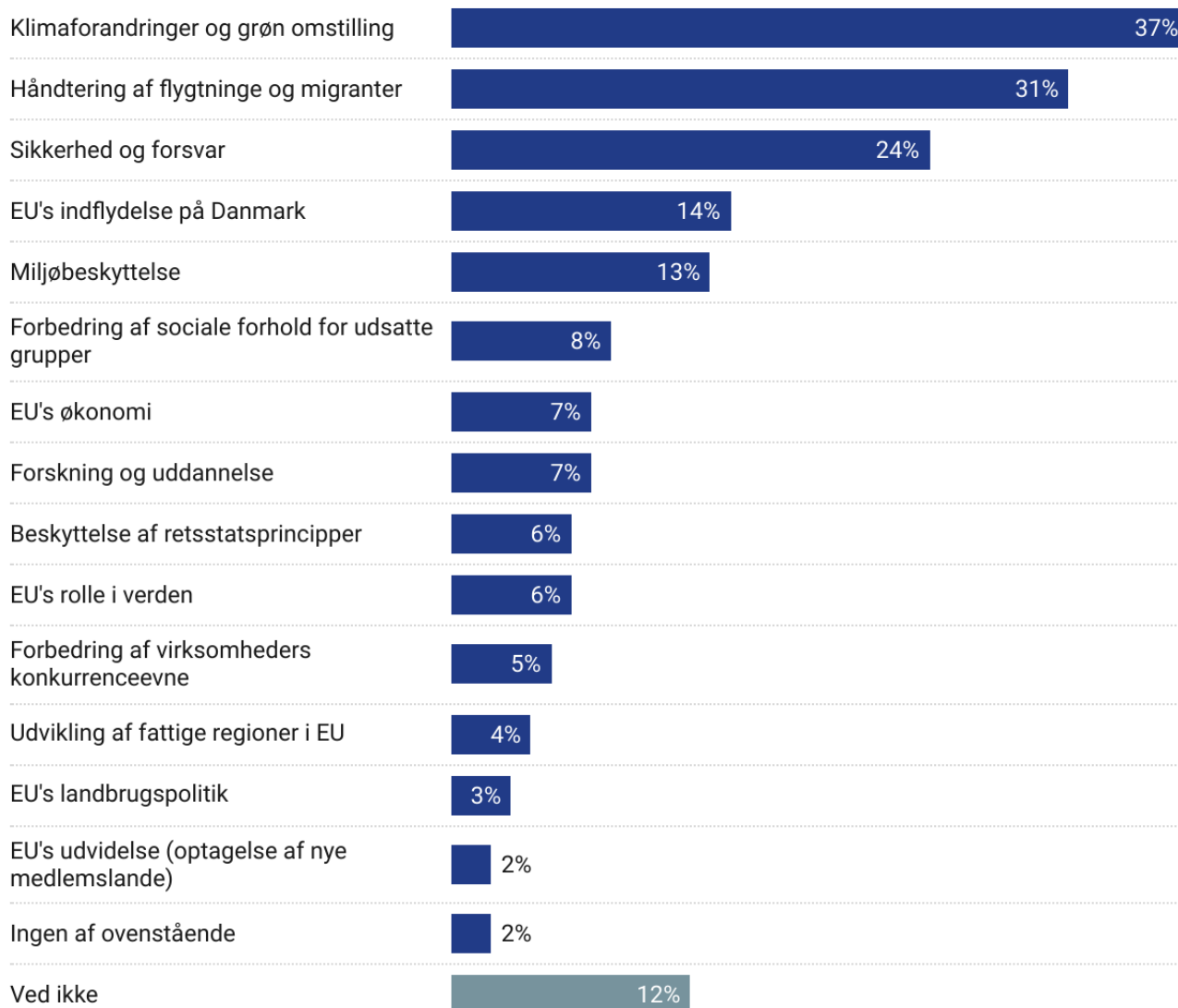
- Klima og migration er fortsat de vigtigste emner for vælgerne til EP-valget – efterfulgt af sikkerhed og forsvar, der tager et højt spring på listen efter krigen i Ukraine. Målingen viser markante forskelle i prioriteterne på tværs af politiske partier og aldersgrupper.
- Danskerne er overvejende kritiske overfor at tildele Europa-Parlamentet mere magt, end det har i dag – trods en historisk stærk opbakning til det europæiske samarbejde som helhed. Særligt blandt unge er der en stor andel, som svarer 'ved ikke' på spørgsmål om Europa-Parlamentet, hvilket kunne tyde på en manglende viden om institutionen.
- Langt de fleste danskere har aldrig hørt om QatarGate-korruptionssagen i Europa-Parlamentet, som næppe vil få stor indflydelse på valget næste sommer.
- 38% af danskerne er i tvivl om, hvor de skal sætte deres kryds. Blandt partierne scorer Socialdemokraterne højest (13%) efterfulgt af SF (8%) og Liberal Alliance (5%).

┌ Klima er stadig vigtigst - men mest for den røde opposition

Det vigtigste tema for danskernes stemme til EP-valget bliver klimapolitik og den grønne omstilling, skarpt efterfulgt af EU's håndtering af flygtninge og migranter.

Klima, migration og sikkerhed er vigtigst for danske vælgere

Hvilke emner betyder mest for din stemme til Europa-Parlamentsvalget i 2024? Du kan angive op til 2 svar.

© Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

Lavet med Datawrapper

Også inden sidste valg i 2019 var klima og migration højest på dagsordenen.¹ Den største udvikling fra 2019 gælder for målingens tre'er – sikkerhed og forsvar – der i den grad har indtaget vælgernes bevidsthed efter krigen i Ukraine. Det relaterede spørgsmål om EU's udvidelse, der nu debatteres seriøst blandt europæiske politikere, tyder til gengæld ikke på at få nogen nævneværdig betydning for danskernes stemme med kun 2% af de afgivne svar.

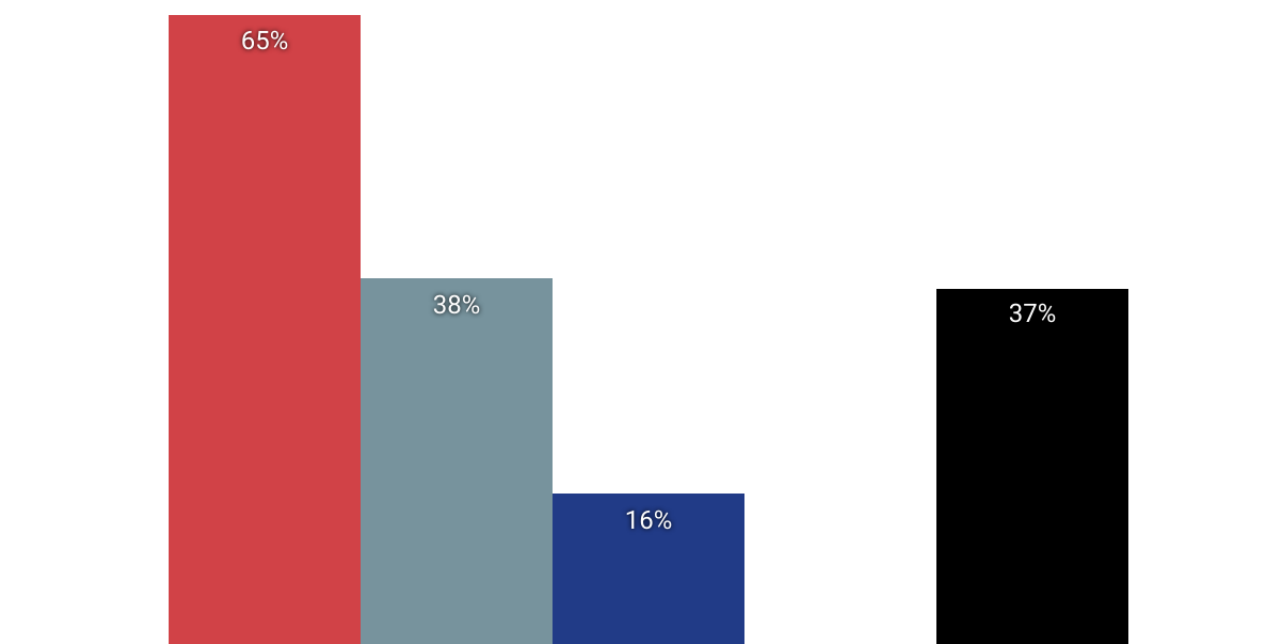
Det er også bemærkelsesværdigt, at 'EU's indflydelse på Danmark' rangerer over fx beskyttelse af retsstatsprincipper og EU's økonomi og konkurrenceevne. Danskerne er fortsat meget optagede af, hvad forholdet til EU skal være.

Dykker man ned i tallene, er der klare forskelle mellem rød opposition (RV, SF, EL, ALT), regeringen og blå opposition (K, NB, LA, DF, DD). Hvor 65% af vælgerne i rød opposition mener, at 'klimaforandringer og grøn omstilling' er blandt de to vigtigste emner for deres stemme til Europa-Parlamentsvalget, gælder det kun 16% i blå opposition og 38% blandt regeringens vælgere. Det er primært i Region Hovedstaden (41%) og blandt unge mellem 18-35 år (42%), at det er en prioritet.

Klima og grøn omstilling er vigtigst for røde vælgere

% der svarer, at klima og grøn omstilling er det emne, der betyder mest for deres stemme ved Europa-Parlamentsvalget i 2024. Man kan give op til 2 svar.

■ Rød opposition ■ Regering ■ Blå opposition ■ Alle

© Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

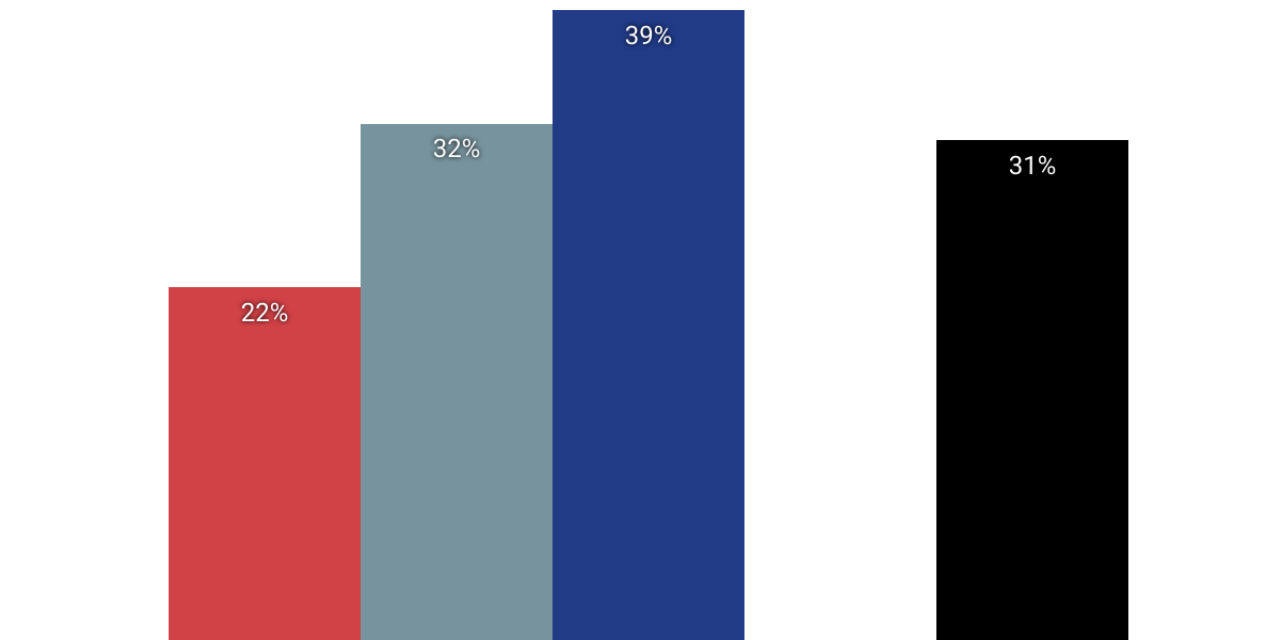
Lavet med Datawrapper

Samme mønster gælder for 'håndteringen af flygtninge og migranter', hvor 22% af rød opposition har valgt dette som et af to emner, der betyder mest for deres stemme, mens tallet for blå opposition er 39% (og 32% for regeringen). Målingen viser også en markant forskel mellem unge og ældre: 22% af vælgere under 35 har dette som et af to vigtigste emner, mens det gælder 36% af de adspurgte over 60 år.

Blå vælgere vægter migration højest til EP-valget

% der svarer, at håndtering af flygtninge og migranter er det emne, der betyder mest for deres stemme ved Europa-Parlamentsvalget i 2024. Man kan give op til 2 svar.

■ Rød opposition ■ Regering ■ Blå opposition ■ Alle

© Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

Lavet med Datawrapper

For 'sikkerhed og forsvar' adskiller den røde opposition sig fra resten af det politiske spektrum: Her har kun 9% svaret, at det er blandt det vigtigste af to emner, mens det er 32% hos regeringens vælgere og 27% hos blå opposition.

'EU's indflydelse på Danmark' er især en prioritet i den blå opposition, hvor 25% ser dette som et af to emner vigtigst for deres stemme, mens det gælder 12% hos regeringens vælgere og kun 9% hos rød opposition. Her viser sig også en signifikant forskel mellem landsdelene. I Region Hovedstaden er det 10%, der har valgt dette emne som et af to, der betyder mest for dem, mens det er hhv. 18% og 19% i Syddanmark og Midtjylland.

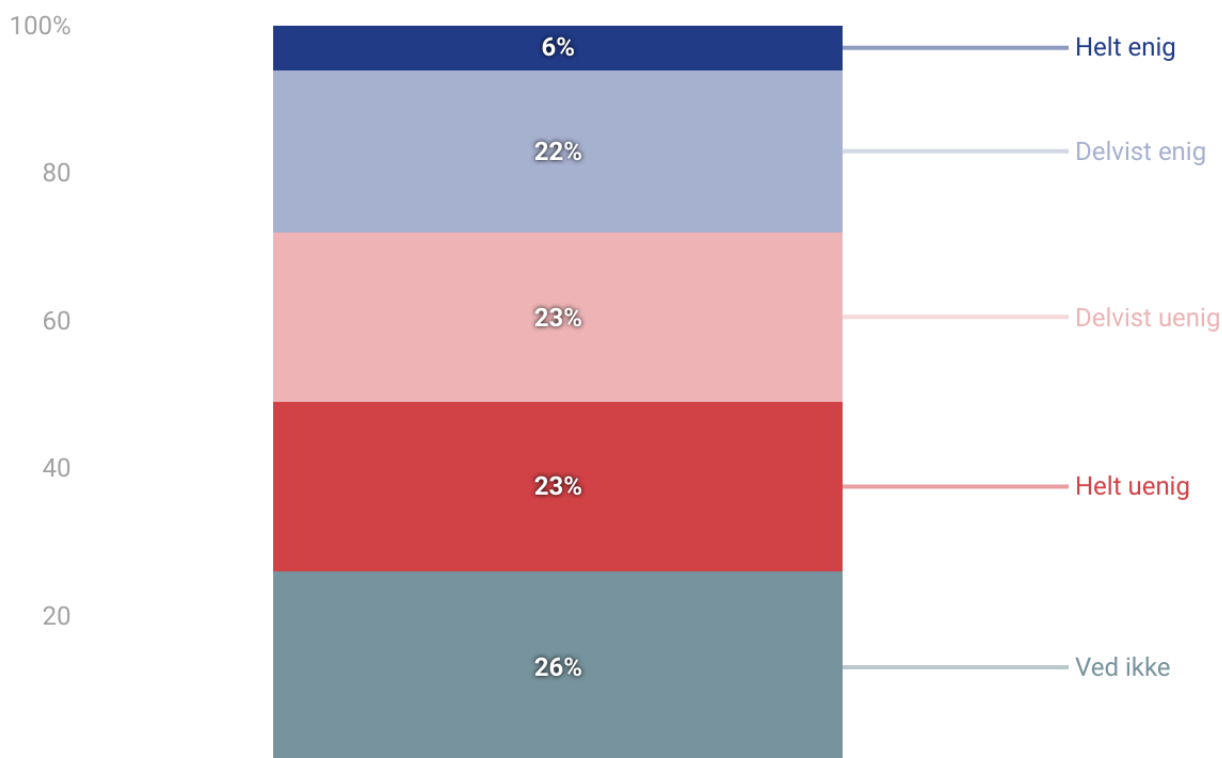
Danskerne er skeptiske overfor at give mere magt til Europa-Parlamentet

Siden det første direkte valg til Europa-Parlamentet i 1979 og særligt ifm. ændringer i EU's traktater har et gennemgående spørgsmål været, om Europa-Parlamentet har skullet have tilført mere magt. Argumentet har ofte været, at man styrker demokratiet i EU ved at lade den eneste direkte valgte EU-institution få mere indflydelse på EU's beslutninger. De seneste traktatændringer har da også styrket Parlamentets indflydelse ved at lade flere beslutninger blive taget gennem den almindelige lovgivningsprocedure. [2](#)

Spørger man danskerne om, hvorvidt Europa-Parlamentet bør have mere magt i EU, erklærer knap halvdelen sig uenig eller delvist uenig, mens ca. en fjerdedel er enig eller delvist enig.

EP skal ikke have mere magt end i dag, mener danskerne

Q: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Europa-Parlamentet bør have mere magt i EU?

© Kantar Public for Tænketanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

Grafik: Tænketanken EUROPA • Lavet med Datawrapper

De fleste danskere ser altså ikke umiddelbart en styrkelse af EP som en nødvendighed. Om det skyldes, at danskerne synes, at EP f.eks. i forvejen har rigeligt med indflydelse, eller om man tror, at mere magt til EP betyder mindre magt til Folketinget, er svært at spå om. Men det er interessant, at der ikke ser ud til

umiddelbart at være en sammenhæng mellem danskernes stigende opbakning til EU-samarbejdet som helhed³, og til et ønske om en større demokratisering af EU gennem større indflydelse til EP.

Særligt blandt de unge er der mange 'ved ikke'-svar, når man spørger om EP skal have mere magt, nemlig 35 pct. De svar peger mod, at Europa-Parlamentets virke efter Danmarks mere end 50 år i EU fortsat ikke er noget, som synderligt mange danskere er optaget af eller måske ved meget om.

Der er tidligere blevet argumenteret for, at det skyldes danske mediers manglende interesse for, hvad der foregår i Bruxelles⁴ (der er to håndfulde danske journalister i Bruxelles, men der er langt over 100 tilknyttet redaktionerne på Christiansborg) – og at EU's beslutningsprocedurer besværliggør mediernes rapportering af, hvornår forslag/initiativer mv. er aktuelle: Er det når Kommissionen har fremlagt et forslag, når Rådet har fastlagt sin holdning, når EP stemmer om ændringsforslag, når trilogforhandlingerne er færdige – eller når EP endeligt stemmer om et forslag, eller Rådet godkender det?

Danskerne har ikke hørt om QatarGate

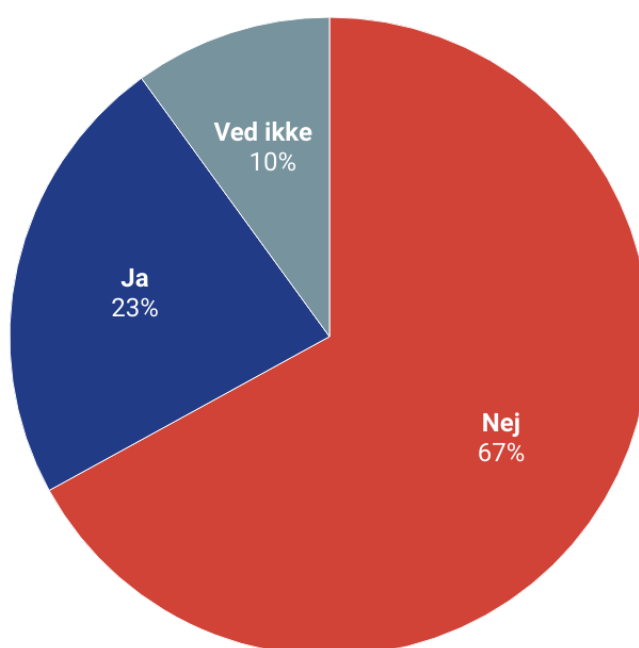
At Europa-Parlamentet ikke er på nethinden hos danskerne, fremgår af deres svar om QatarGate-korruptionssagen. Den spektakulære sag involverede flere nuværende og tidligere MEP'er, ikke mindst en af Parlamentets tidl. 14 næstformænd, den græske MEP for S&D, Eva Kaili.

Kaili blev i december 2022 anholdt af belgisk politi, der i hendes lejlighed fandt 150.000 euro i kontanter, ligesom hendes far blev anholdt med en kuffert med kontanter.⁵ Sagens kerne handlede om, hvorvidt Kaili m.fl. som modydelse for at modtage kontanter talte positivt og mindre kritisk om Qatars værtskab for VM i herrefodbold.

Muligvis fordi sagen ikke involverede nogle danske MEP'er, har den imidlertid ikke været dækket over lang tid i danske medier - kun da sagen brød frem i december 2022. I hvert fald kan kun 23 pct af adspurgte danskere huske, at de har hørt om sagen i september 2023, mens 67 pct. ikke kan huske sagen. Værd at bemærke er også, at det kun er omkring 15 pct. af kvinder, der kan huske sagen, mens det gælder 32 pct. af mændene. Det er næppe denne sag, der fylder hos danskerne, når de skal sætte deres kryds næste sommer.

De fleste danskere har ikke hørt om QatarGate-korruptionssagen i Europa-Parlamentet

Q: Har du hørt om QatarGate-korruptionssagen i Europa-Parlamentet?

© Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

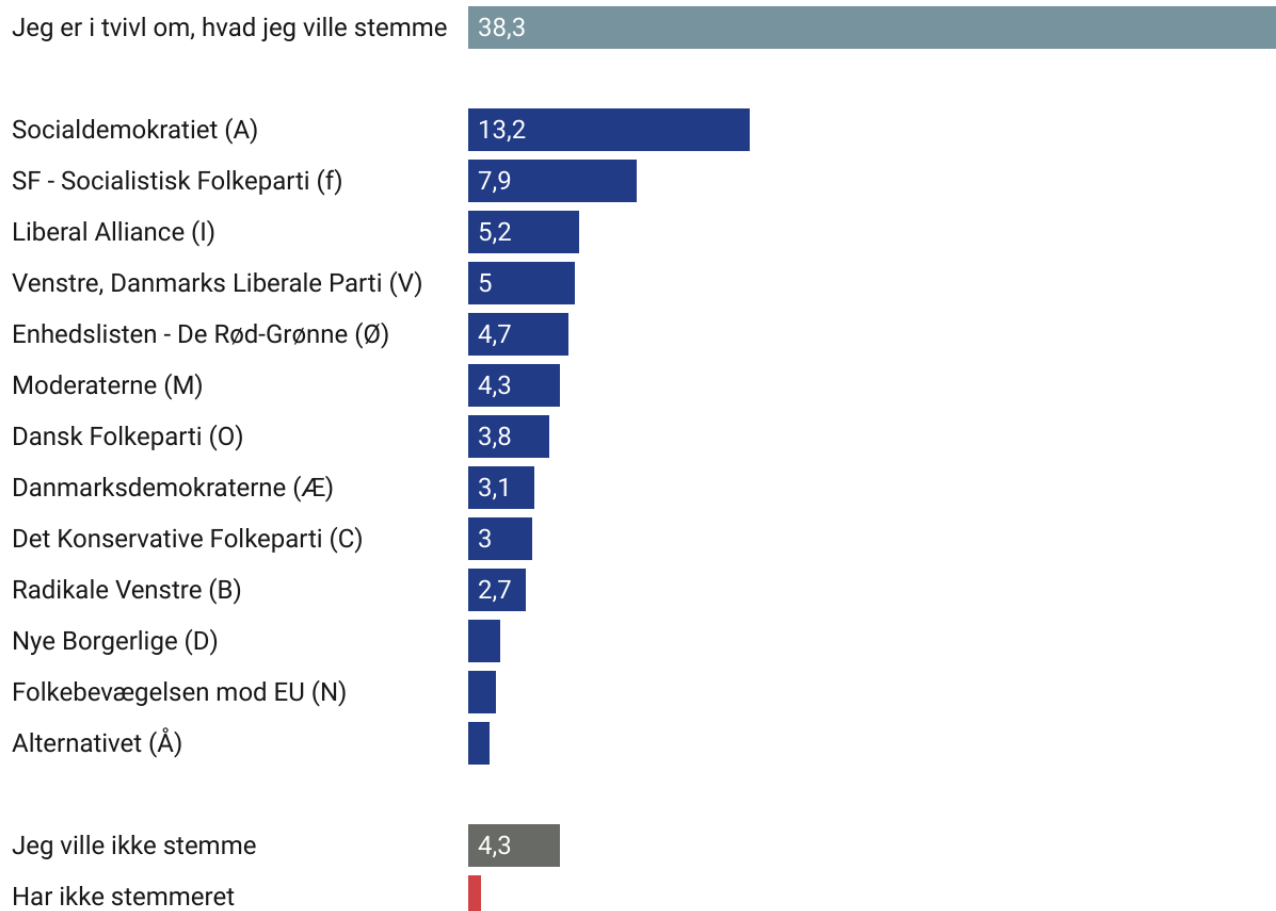
Lavet med Datawrapper

Danskerne ved endnu ikke, hvem de vil stemme på

Der er langt tid til juni, og adspurgte om hvilket parti danskerne vil stemme på, hvis der var valg til Europa-Parlamentet i morgen, svarer 38,3% 'ved ikke'.

Mange danskere er i tvivl om, hvad de vil stemme til Europa-Parlamentsvalget

Q: Hvis der var valg til Europa-Parlamentet i morgen, hvilket parti ville du så stemme på? I procent

© Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

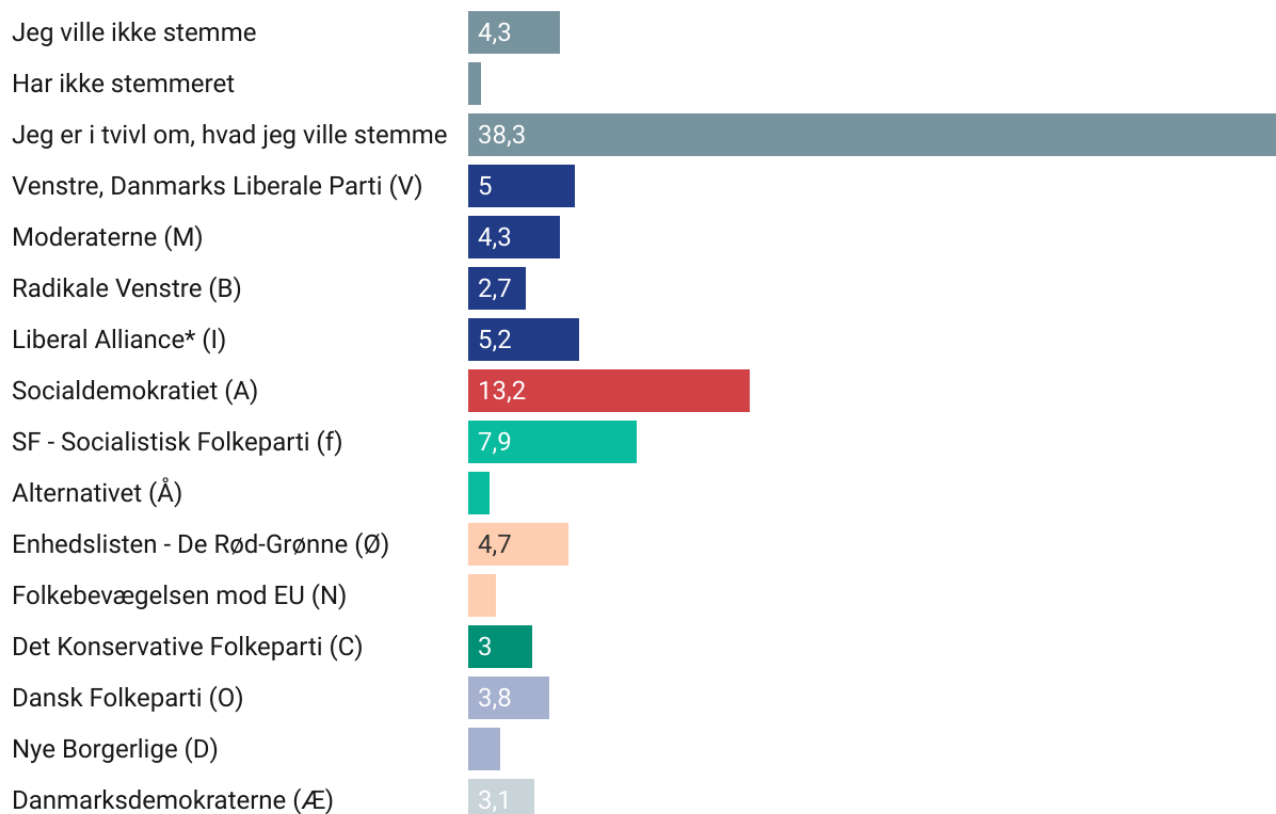
Lavet med Datawrapper

Inddeler man partierne i Parlamentets grupperinger, ser resultatet således ud: Klart størst tilslutning til den liberale Renew-gruppe (*hvis Liberal Alliance som forventet inkluderes her*).

Mange danskere er i tvivl om, hvad de vil stemme til Europa-Parlamentsvalget

Q: Hvis der var valg til Europa-Parlamentet i morgen, hvilket parti ville du så stemme på?

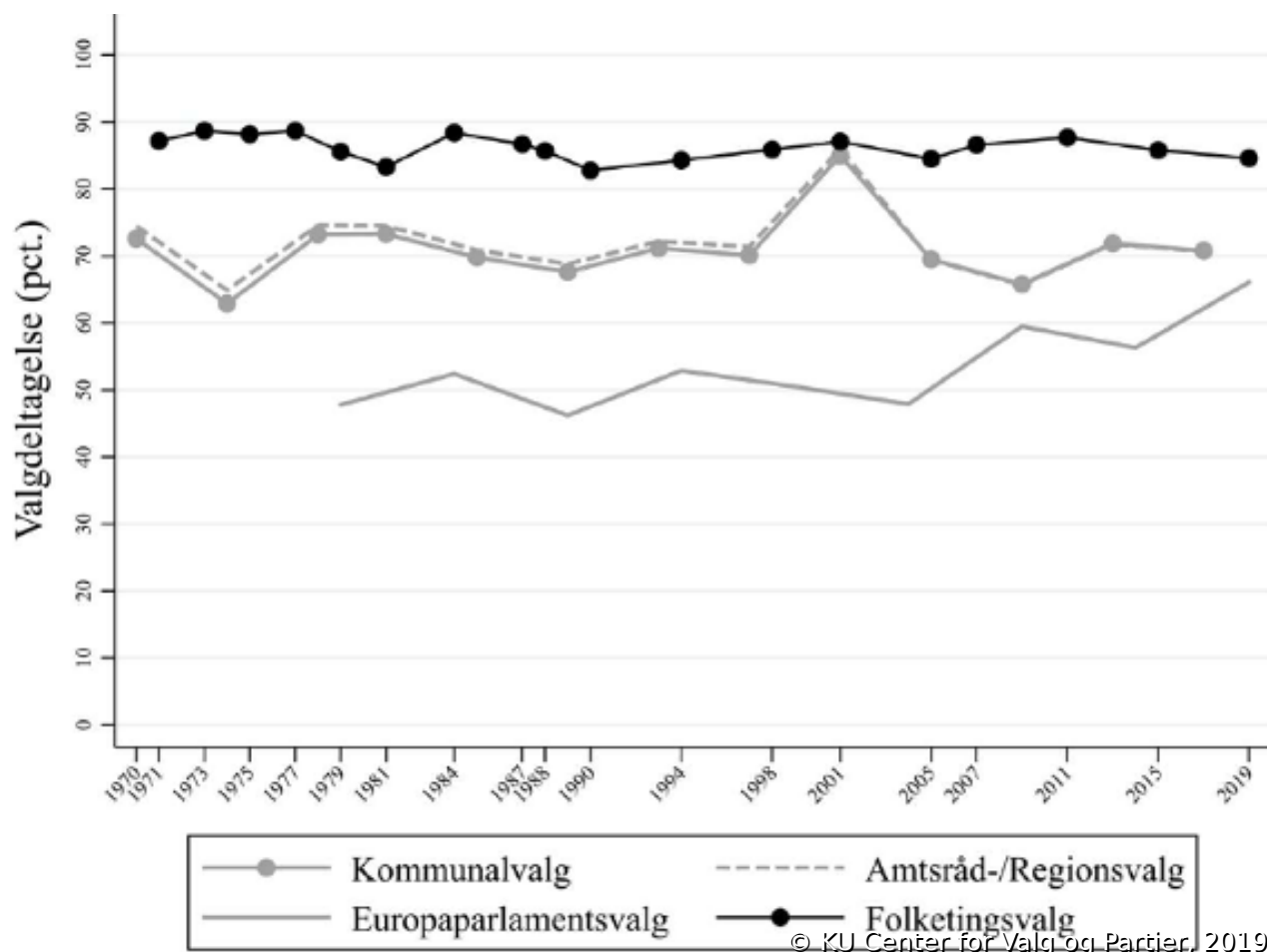
■ Renew ■ S&D ■ De Grønne ■ GUE/NGL ■ EPP ■ ID ■ Ukendt

* Liberal Alliance har ikke meldt gruppen ud endnu, men Renew forventes. © Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

Lavet med Datawrapper

Ser man på de tidligere Europa-Parlamentsvalg, så ligger stemmeprocenten til disse valg generelt under stemmeprocenten til både folketingsvalg og kommunalvalg

Partiernes mange nyslåede kandidater har derfor en vigtig opgave frem mod valgdagen d. 9. juni i at få danskerne til valgurnerne.

Målingen er finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

[1policywatch.dk/secure/nyheder/eu/article11164428.ece](http://policywatch.dk/secure/nyheder/eu/article11164428.ece);

www.berlingske.dk/internationalt/ikke-kun-strejkende-skoleboern-synes-det.-klima-staar-oeverst-paa

[2Lissabon-trakten \(www.europarl.europa.eu/about-parliament/da/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-lisbon\)](http://www.europarl.europa.eu/about-parliament/da/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-lisbon). Europa-Parlamentet kan dog ikke (med få undtagelser) stille lovgivningsforslag eller udskrive skatter, men kun ændre i forslag fra Kommissionen. Ligesom der i dag en række områder, hvor Europa-Parlamentet ikke er medlovgiver eller med til at beslutte. Det gælder f.eks. EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

[3thinkeuropa.dk/meningsmaaling/2023-06-ny-maaling-krigen-skubber-danskerne-taettere-paa-usa-men-oeger-stoetten-til](http://thinkeuropa.dk/meningsmaaling/2023-06-ny-maaling-krigen-skubber-danskerne-taettere-paa-usa-men-oeger-stoetten-til);

europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3052

[4journalisten.dk/loebet-er-ofte-koert-naar-danske-medier-endelig-daekker-eu/](http://journalisten.dk/loebet-er-ofte-koert-naar-danske-medier-endelig-daekker-eu/);

www.information.dk/indland/2009/05/medierne-behandler-eu-stedmoderligt

[5www.politico.eu/article/eva-kaili-qatargate-corruption-father-european-parliament-innocence/](http://www.politico.eu/article/eva-kaili-qatargate-corruption-father-european-parliament-innocence/)